

Про що свідчить щойно оприлюднена статистика економічного відомства ФРН

За розрахунками Федерального відомства економіки та експортного контролю Німеччини (BAFA)¹, імпорт німецького газу в березні 2016 року склав 9,086 млрд. куб. м², на 6,6%³ нижче, ніж у такому ж місяці минулого року (9,724 млрд. куб. м).

Ціна на кордоні ФРН була в березні 2016 року 181 дол. США/ткм, на 2,4% вище, ніж у лютому 2016 р. (176 дол. США/ткм). У порівнянні з березнем 2015 року (259 дол. США/ткм)), ціна у євро впала на 31,8%.

За період січень-березень 2016 року ФРН імпортувала газу 27,5 млрд. куб. м, на 3,4% вище, ніж у січні-березні 2015 року (26,5 млрд. куб. м).

Вартість природного газу за період січень-березень 2016 року склала 4,5 млрд. євро (6,3 млрд. євро за аналогічний період минулого року).

Середня ціна на кордоні ФРН у I кварталі 2016 р. знизилася на 32,0% до 178 дол. США/ткм (269 дол. США/ткм у I кварталі 2015 р.)

Таблиця 1 – Середня місячна ціна природного газу на кордоні з Німеччиною у 2015-2016 рр. (джерело: Bafa; перетворення: НГБІ)

дол. США/ткм

Рік	2015										2016	
	квітень	травень	червень	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень	січень	лютий	березень
Ціна, дол. США/ткм	243,3	244,1	249,7	232,8	245	232,2	223,3	210,1	204,9	178,9	176,4	180,8

Уявляється доцільним порівняти дані Bafa з ціновою інформацією інших достатньо надійних джерел (рис. 1)

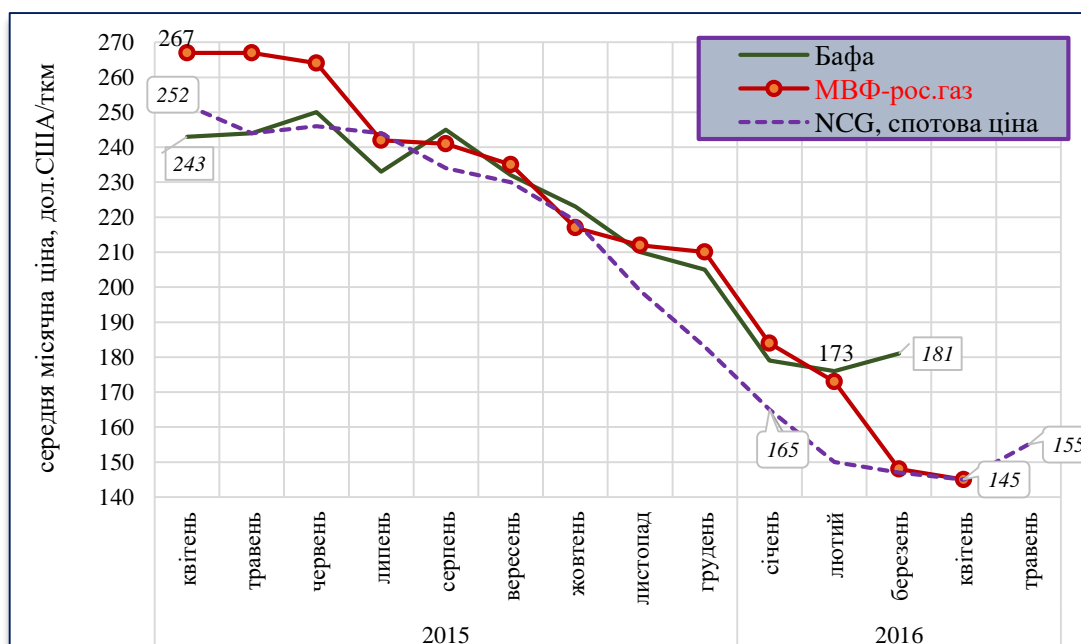

Рисунок 1 – Середні місячні ціни на природний газ у ФРН за останні 12 місяців: середня ціна імпорту газу ФРН (Бафа), ціна російського газу на кордоні ФРН (МВФ), референтна спотова ціна на німецькому NCG (хаб; біржі)

З діаграми (рис. 1) випливають цікаві висновки:

1. У березні 2016 р. ціна російського газу для Німеччини зрівнялася зі спотовою ціною на німецькому хабі NCG.
2. У квітні 2016 р. ПАТ «Газпром» продовжував знижувати ціну для ФРН, тоді як спотова ціна в самій ФРН почала зростати.
3. Середня ціна сумарного імпорту ФРН почала зростати навіть дещо раніше - у березні 2016 р.. Таким чином, Росія пішла на скорочення ціни для ФРН нижче, ніж у інших постачальників цієї країни.

Для наочності вищезгаданих висновків наведемо динаміку всіх трьох категорій цін у більш крупному масштабі (рис. 2).

¹ У цьому документі дані вихідні дані Bafa перетворено на прийнятні в Україні одиниці

² У цьому документі під кубічними метрами розуміються стандартні кубічні метри, об'єм яких вимірюється при температурі 200С та тиску 101,325 кПа. При перетвореннях енергетичних одиниць на об'ємні, згідно з наявною в НГБІ методикою, використано вищу теплоту згоряння російського експортного газу в Європі, як її спільно визначено Міжнародним енергетичним агентством, ОЕСР та Євростатом.

³Тут і далі - відносні зміни (відсотки) обчислено по даних у вихідному форматі Bafa

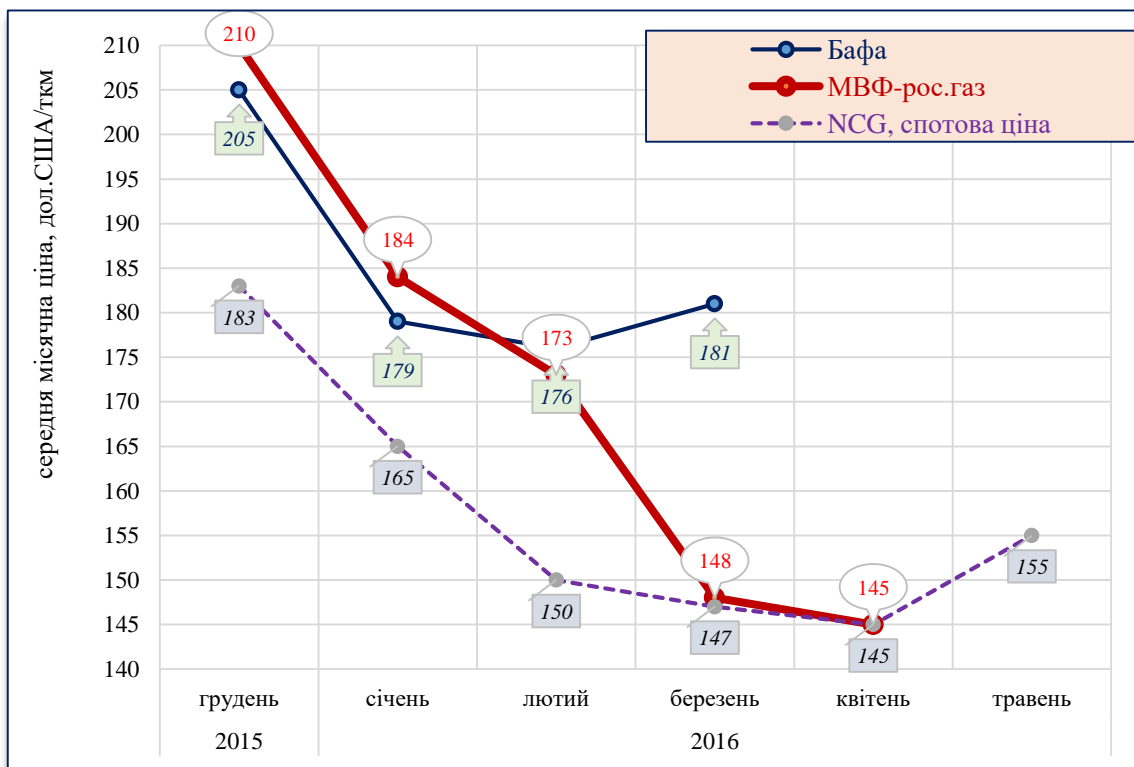

Рисунок 2 – Середні місячні ціни на природний газ у ФРН за останні 6 місяців: середня ціна імпорту газу ФРН (Вафа), ціна російського газу на кордоні ФРН (МВФ), референтна спотова ціна на німецькому NCG (хаб; біржі)

На діаграмі (рис. 2) чітко простежується, що у лютому 2016 р. ПАТ «Газпром» знизив ціну для ФРН нижче, ніж решта постачальників. Очевидно, йдеться про **демпінг, щоб потіснити конкурентів**, насамперед – Норвегію.

А у квітні 2016 р. **ціна ПАТ «Газпром» для Німеччини зрівнялася зі спотовою ціною**. Очевидно метою є збільшення частки на основному ринку ПАТ «Газпром» в Європі.

Однак більшість країн ЄС подібних цінових пільг не одержала.

Розрахована нами середня ціна російського природного газу в Європі на II квартал 2016 р. склала **185-190 дол. США/ткм.**

Для I кварталу 2016 р. аналітики Reuters надавали середню ціну російського природного газу в Європі 198-200 дол. США/ткм. Оцінка Reuters включала не лише формульні розрахунки, а і виторгувану спотову складову та надані «Газпромом» знижки для покупців.

Самим «Газпромом»⁴ **середньорічна** ціна російського природного газу в Європі у **2016 р.** була озвучена у квітні ц. р. як **199 дол. США/ткм.**

Протягом багатьох років і до кінця 2015 р. Вафа щомісячно публікувала географічну статистику імпорту, у тому числі обсяги, що ФРН отримала з Росії. У **2016 р. Вафа перестала надавати інформацію про географічну структуру імпорту.**

⁴ 13.04.16 заступник голови правління ПАТ «Газпром» О. Медведєв